

Cesta

11
2011

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

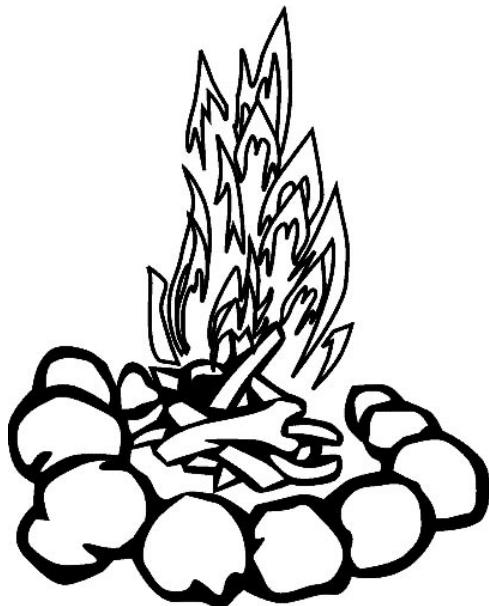
cena 12 Kč

Modlitba	3
Tichá zahrada	4
Co znamená čekat.....	5
Všechno je v Žalmech.....	6
Škola hrou III.	7
Jonáš, Ninivé a velryb VI.	8
Ta naše květena - česká? 9.....	10
Na toulkách s Kuldou XXIII.	12
Hlas svědomí	14
Soutěž o tři knihy	15
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: J. Oleš, V. Švejďová a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Milý Bože,
včera večer jsme si udělali
na zahradě ohniček.
Tatínek nám ukazoval,
jak plameny všechno spálí.
A maminka potom vyprávěla,
že zrovna tak to je v našem srdíčku,
když myslíme na tebe.
Opravdu jsi spálil i to,
jak jsem tuhle nadával bráškoví,
když jsem se potom za to styděl?

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kazatelkou Jednoty bratrské**

Snad v každé vsi a v každém městě u nás a také v jiných zemích je místo, které se podobá tiché zahradě. Bývá obehnáno zdí a dovnitř se vchází branou. Ta tichá zahrada se nazývá hřbitov. Tady jsou v hrobech pochováni zesnulí nebo jejich popel je uložen ve schránkách, kterým se říká urny. Nad většinou hrobů jsou vztyčeny pomníky, některé prosté, jiné ozdobné, a na nich je obvykle uvedeno jméno zemřelého a data jeho narození a úmrtí, případně i jeho fotografie. Kromě toho objevíme někde i citát z Bible nebo znamení, které odkazuje k Bohu, například kříž nebo kalich. Hroby bývají pěkně upravené a ozdobené květinami. Proto hřbitovy připomínají zahradu. Přicházejí sem příbuzní a přátelé zemřelých, aby zde zavzpomínali na ty, kteří už ukončili svou pozemskou cestu, a aby v modlitbě poděkovali Bohu za všechno, co od nich přijali. Zvláště o svátcích zesnulých začátkem listopadu chodí na hřbitov mnoho lidí, aby se zde zamysleli nad smyslem života. Dospělí malým dětem říkají, že tu nemají křičet nebo se honit.

Někdy se však stávají divné věci. Na hřbitovy chodí také zloději, kteří kradou z hrobů květiny, z pomníků kovová písmena, ozdoby, lampy a dokonce i kovové urny, ze kterých nemilosrdně vysypou popel zesnulých. Pak se snaží ty věci někde prodat. Jiní vetřelci jsou ještě horší. Z nějakého nepochopitelného důvodu vtrhnou na hřbitov proto, aby jej poničili. Převracejí pomníky a rozbíjejí, co se dá. Mají radost z toho, že někomu způsobí bolest. A tak se toto místo stává rumišťem a lidé, kteří sem chodí k hrobům, jsou smutní a musí vynaložit mnoho sil a peněz, aby se hřbitov stal zase tichou zahradou.

Co na to říkáte?

Zdeněk Svoboda

Každý čeká jinak.

Pavlík a jeho sestra Maruška, mamka a pes Azor čekali, kdy přijede táta. Táta byl v Libyi. Pracoval tam na stavbě továrny a v pondělí zatelefonoval, že přiletí ve čtvrtek v osm ráno. Všichni se jali čekat. Pavlík, Maruška, mamka i pes.

Jak čekal Pavlík? Myslel jenom na to, co dostane, co mu táta přiveze: budou to datle, fíky anebo egyptský sešit s egyptským pijákem a s egyptskou známkou?

Maruška myslela jen na to, jak se obléci: - Co jenom si na sebe na to tatínkovo přivítání vezmu, tuhle sukýnku anebo tamtu?

Azor se samým čekáním rozštěkal.

Mamka ale čekala doopravdy: myslela jenom na tátu. Uklidila v celém bytě, stůl přikryla krásným ubrusem, na ten postavila ty nejkrásnější podšálky a hrníčky se lžičkami, doprostřed dala sváteční cukerničku na klíček, který se neztratil, ani když za války zmizely dva fotely a dědečkův portrét, klíček se ale neztratil. Koupila tátovi pyžamo a novou lampičku na noční stolek.

Kdo vlastně nejlíp čekal? Pavlík čekal pouze na prezenty, Maruška přemýšlela, jak se obléci a mamka chtěla tátovi udělat radost.

Jsou lidé, kteří čekají na Vánoce a myslí jenom na to, co dostanou.

Trápí mamku, babičku, souseda, sousedku:

- Co dostanu pod stromeček?

Zatím je třeba myslet, jak potěším Pána Ježíše, na něhož čekám. Mám čekat tak, aby bylo vidět, že se stávám lepší.

Jan Twardowski
Přeložil Emil J. Havlíček

„Blahoslavený člověk, který nechodí podle rad ničemníků, nestojí na cestě hříšných, nesedá ve spolku posměvačů. Hospodinův zákon je jeho radostí – přemýšlí o něm dnem i nocí...“ (Ž 1,1-2)

Kdyby chtěl někdo ilustrovat tento celou knihu Žalmů otevírající Žalm – co by mohl namalovat? Jaké barvy by užil? Nejprve by musel sáhnout po teple žhavé žluti a namalovat jí cosi jako sluneční paprsek. Tento paprsek je uložen ve slově blahoslavený. Boží blahoslavenství splývá jako sluneční paprsek na člověka, který je dobrý, moudrý a blahoslavený. A potom by bylo třeba namalovat strom, rostoucí na břehu potoka, strom, držící se mohutnými kořeny vlahé země. Protože na spáleném písku pouště se strom neudrží. Zrníčko hledá, jak by mohlo zapustit kořeny. Bylo by možno namalovat tento strom jakoby se dvěma korunami. Jednou rozkročenou v zemi, držící se jí drápkou, a pak tu rozvětvenou na pozadí modrého nebe. A na ní lístky, které nevadnou. Strom pokojně a s důvěrou čekající na svůj čas, aby vydal ovoce, které dozrává v teple a na slunci. Čeká a nespěchá, protože ví, že ve svůj čas vydá ovoce. Je tedy možno namalovat toto ovoce i samotný potok, neboť ten plyne stejně jako život.

Obraz stromu je moudrý. Ukazuje dvojí zakořenění, jedno v zemi, jedno v nebi. Ukazuje život, trvání, svěží zeleň listů, váhu a barvu plodů a to všechno v blesku slunce a v životodárné vodě potoka. Strom. Voda. Ovoce. List. Každé z těchto slov přináší pro nás konkrétní podobenství. A tak jako strom roste, pouští výhonky a listy, zapouští kořeny, rozkvétá, přináší ovoce a trvá – tak se rozvíjí i dobrý člověk přirozeným způsobem, čerpá pokrm ze země i z nebe, jí chléb a naslouchá Slovu, pije vodu a pije blankyt milosti. Takový člověk nezemře. Vše, čeho se dotkne, mění se mu pod rukama v dobro. Vše, co započne, obrátí se mu ve štěstí a vede k cíli jako k ovoci.

Tento pěkný a prostý Žalm, Žalm – strom, je zařazen na sám počátek knihy. Podoben tomu stromu, který rostl v ráji a byl nazván stromem života.

Proto roste strom života na první stránce naší knihy Žalmů.

Anna Kamiěnská
Přeložil Emil J. Havlíček

MATEMATIKA

Děti,
součet vašich známek za čtvrtletí
jeví se mi rozdílem v tom směru,
když za základ průměr loňské třídy beru.

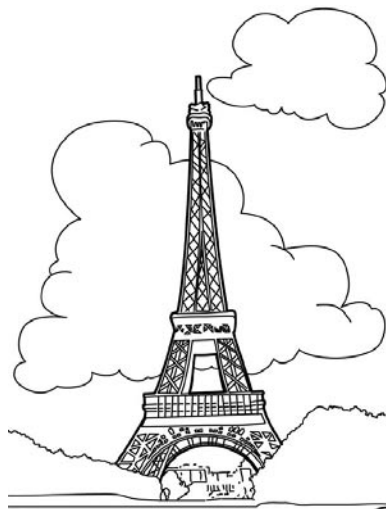
Napíšeme si malou prověrku.
Skupina A za Romana, Běčko za Věrku.

Vypočtěte mi výšku Eiffelovky
a pak zátěž žáka páté třídy za týden,
když má v brašně sedm kilo každý den.
Máte na to minutu. Mám stopky.

V průběhu další hodiny
zopakujem si množiny.

Potom si tu na tabuli
zobrazíme krychli, kouli,
narýsujuem kružnici a sečnu,
rovnoběžky, co se protnou v nekonečnu.

Nevíte, kam utíkal žák Ježek?
Prosím, hledá průsečíky rovnoběžek...

Svatava Mášová
(pokračování příště)

Stráže, které tu dozíraly,
událost ohlásily králi.
Král zuřil. Jak se mohlo stát,
že někdo ruší jeho řád?

Má tomu věřit? Přestrojen
se tajně vydal z hradu ven.
Vyslechl slova prorokova.
A doma promýšlel je znova.

Dřív pěníla v něm vztekem krev,
teď zvolna opustil ho hněv.
A přemítal a pochopil,
jak bídně, hanebně si žil
a jakým vzorem špatným, zlým
byl veškerým svým poddaným.

Pak oblékl se v pytlovinu
a vyznal zjevně vlastní vinu.
S té výše, kde se tyčil hrad,
dal svoji vůli provolat.

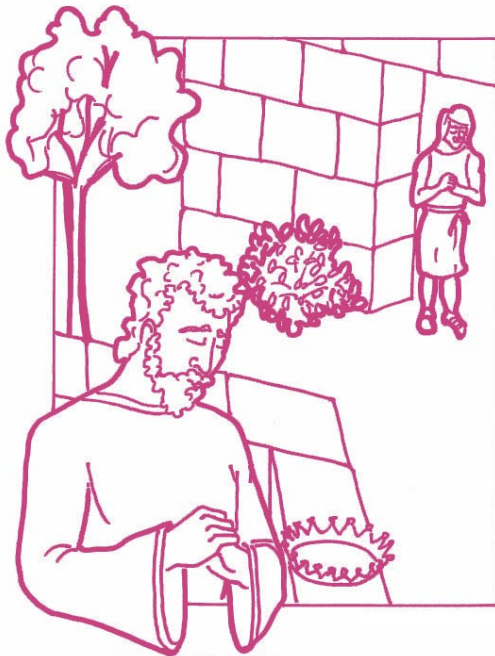
Ať lidé podle jeho slova
volají Boha Jonášova,
ať všichni prosí na kolenu
v tu celou dobu vyměřenou
a bez výjimky každý z nich
vyzná jak jejich král svůj hřích.

Hospodin slituje se snad,
když z hříchů svých se budou kát,
až provždy odřeknou se zlého
a budou ctíti zákon jeho.

A viděl Bůh, jak světlo živé
se šíří, vzhází nad Ninivé,
jak lidé doznávají viny,
jak lepší jsou i jejich činy,
že změnil se i jejich král.
A nad městem se slitoval.

Klaus-Peter Hertzsch:
„Der ganze Fisch war voll Gesang“
S přihlédnutím k biblickému prorockému spisu „Jonáš“
volně přebásnil Miroslav Matouš
(dokončení příště)

9. Kakost

Rod kakostů (*Geranium*) zahrnuje asi 400 druhů, které rostou v mírných pásmech obou polokoulí a v horách tropů a subtropů. Latinský název *Geranium* se odvodil od podoby jejich plodu, který vám může připomínat hlavu a zobák jestřába nebo čápa – česky se jim přezdívá čapí nůsky. Patří do vlastní čeledi kakostovitých, kam spadá i známá balkonová rostlina s kořenou vůní – pelargonie neboli muškát. Pro své krásně barevné květy, nenáročné pěstování a mrazuvzdornost se kakosty často objevují plané nebo šlechtěné v zahradách. Zajímavé je u kakostů také rozšiřování semen: Osina semen je prohnutá a napnutá. V určitém okamžiku je pak napětí naráz uvolněno a semena jsou tak vymrštnuta do okolí, často až do vzdálenosti více než 2 m.

Kakost luční (*Geranium pratense*, na obrázku) je vytrvalá bylina s několika lodyhami, čepel listů dlanitě pěti- až sedmidílná, u nejhořejších listů trojdílná. Květy jsou při rozkvetu sehnuté, ale postupně se vzpřimují. Jsou fialově modré až fialové se světlými až nachovými žilkami, vzácně růžové nebo bílé, rozkvétají od května do září. Květní stopky kakostu lučního vykonávají během rozvíjení květu pomalé pohyby, které jsou vyvolány různě silným růstem stopky po stranách. Nejprve jsou poupata vzpřímená, později sehnutá. Při rozvíjení stojí květ zpříma, ale pak se květní stopka postaví vodorovně. Při dešti a v noci je květ obrácen dolů a stejně tak po opylení. Najdeme jej na vlhkých loukách, travnatých náspech, preferuje půdy hluboké, na živiny bohaté, zásadité a polohy mírně teplé, nezastíněné. Celkově roste v mírném pásmu Eurasie, druhotně v Severní Americe.

Kakost smrdutý (*Geranium robertianum*) je jednoletá nebo ozimá rostlina, světle až tmavě zelená, často s karmínovým nádechem, po rozemnutí nepříjemně páchnoucí. Lodyh má několik, čepel listů členěná na 3 až 5 úkrojků. Květy jsou karmínově červené až růžové, objevují se od května do října. Líbí se mu stinné a polostinné lesy, parky, dvory, rumiště; preferuje půdy vlhké, na živiny bohaté, dusíkaté, humózní. V ČR hojný na celém území, roste od nížin až do horských oblastí (přibližně do 1000 m n.m.), rozšířen téměř po celém světě. Kakost smrdutý obsahuje geraniin, asi 5 % tříslovin, pryskyřice, organické kyseliny, geraniovou červeň a silici, jejíž množství se však sušením silně snižuje. Sbírá se kvetoucí nať, vzhledem k úbytku léčivých látek při sušení je však lepší užívat čerstvého kakostu.

Čerstvý rozdrcený kakost ve formě obkladů léčí ušní záněty, některé obličejové záněty (např. zubů), záněty nervů (např. v končetinách), nehojící se rány, ischias, bolesti žaludku, oteklé údy. Lze také užít při léčbě ekzémů.

Kakost sivý (*Geranium cinereum*) dorůstá až 30 cm a je vytrvalý. Lodyha poléhavá až vzpřímená, listy opět s 5 až 7 úkrojky, v obrysu kulaté. Květy vyrůstají ve dvojicích, jsou růžovofialové barvy, s tmavším žilkováním, a to v červnu až v září. Původem pochází z Pyrenejí, kde roste v nadmořských výškách 1500 až 2400 m, u nás jsou pěstovány zejména zahradní hybridy. Dobře roste v téměř jakékoliv dobře propustné půdě a na slunném a spíše sušším stanovišti. Lze jej použít do trvalkového záhonu, ale i na skalku nebo do skalních spár.

Kakost bahenní (*Geranium palustre*) Tato trvalka dorůstá 30 až 90 cm. Listy mají pět až sedm dílů, květy stopkaté, před rozkvetem a po odkvětu dolů sehnuté, fialově červené. Kvete v červnu až srpnu. Najdeme jej na březích, vlhkých loukách, líbí se mu také světlé lužní lesy; vybírá si půdy s vysokou hladinou spodní vody, výživné, slabě kyselé až slabě zásadité. V ČR dosti hojně, dále roste zejména ve střední a východní Evropě a v Malé Asii.

Petra Štěpánová

S Kuldou za jeleny - dokončení

Podle správce obory věc je v tom, že jeleni mají rádi příběhy a zejména si z pokolení na pokolení předávají pohádku o Smolíčkovi. Starší laně se spokojují s tím, jak ji vyslechly od svých matek, jenže současná jelení mládež nad tím ohrnuje ty své hezké pysky, tvrdí, že to hlavní v pohádce má znít jinak a hádá se kvůli tomu, nedá si domluvit od starého jelena dvacateráka, mladému se vysmívá. A tak je z toho v jelením stádu rozkol a neklid. Laně pořád někde schůzují a nepasou se, už ani o jablíčko od lidí nestojí. Starý jelen zalezl do houští, protože má rád klid, mladého laně odhánějí, a on, správce, už ten spor nedokáže srovnat a neví si s tím rady.

„Povídá se, že tvá rodina, pane porybný, má kamaráda Kuldu,“ končil hajný Kumburk a jeho tichým hlasem prosvítla naděje.

„Kulový blesk je obrovská přírodní síla, myslím, že právě on by mohl tu jelení při rozhodnout.“

Otec Jurášek uznal, že je to dobrý nápad, děti s jásotem vstaly od snídaně a Kulda? Ten se roztančil nad komínem, jak se těšil. Pan správce měl před domem stát auto, velký otevřený vůz, naložil děti a staral se, kam naložit kulový blesk. Lucinka tlumočila Kuldův vzkaz: „Všechno bych vám spálil, ale nebojte se, poletím nad vámi.“

Cestou k oboře pod zámečkem Vřískotem museli projet osadou Přátky, kde o dovolené pobývají umělci všeho druhu, mezi nimi i filmaři a novináři. Tihle lidé pracují i v časech volna, pracuje v nich jejich povolání; o Kuldovi už věděli od známého fotografa, který neuspěl při pokusu vyblesknout si kulový blesk nad obrovským bramborovým květem, který záhadně vyrostl a zase se ztratil za Smejčilovou chaloupkou. Když vůz s hajným Kumburkem a dětmi, následovaný v nevelké výšce letícím Kuldou projížděl osadou, pomyslilo si hned několik z nich - tak jsou tihle lidé marniví: to mně se povede natočit s ním krátký snímek či dokonce udělat s ním rozhovor.

Kulda se neloučí, i když se loučí – první část

Ve chvíli, kdy auto dojelo k hájovně, která je i branou do obory, naskytl se jeho osádce zářející pohled. Na louce ohraničené z obou stran výběžky lesa a s kulisou zámečku na skále v pozadí stály proti sobě dvě skupiny laní. Starší a moudré jelení dámy by se bývaly pásly. Tichoukými bekavými hlasy

požadovaly, aby Smolíček volal na jelena stejně jako dřív: „Přes hory, přes doly, mé zlaté parohy!“

Jenže mládež namítala, že by měl volat: „Přes doly, přes hory!“ Jelení děvčata už byla pořádně rozčilená, ozývala se zlostným frkáním a dokonce cenila špičáky. Dobrák starý jelen dvacaterák se je pokusil napomínat, ale to si dal, laní děvenky se do něho neuctivě pustily: „Jdi chrounět do houští, dědku, stejně máš na paroží leda mech!“ Nepochodil ani druhý jelen, který sice rostl do krásy, ale byl to dosud mladíček. Laňky mu vylály do kolouchů se skvrnami na boku.

Takhle tu jelení hádku tlumočil hajný Kumburk dětem; Kuldovi nemusel, ten jelení mluvě rozuměl, ale taky si nevěděl rady, zrovna tak se bál, že se jelení slečny a matky do sebe pustí. Kdo jiný měl nápad, co by měl Smolíček na jelena volat, než Lucinka? Přivolala Kuldu, aby mu to řekla a on to mohl sdělit znepřáteleným laním.

„Přes trnky, přes hlohy, mé zlaté parohy!“

Laně se přestaly na sebe utrhnout, zatvářily se mírumilovně, jak se na tak krásné tvory patří, a shodně chválily, že je to případné a správné, když tu v oboře žádné hory ani doly nejsou. Akorát prý scházejí ty zlaté parohy. To byla Kuldova chvíle, sestoupil nad hlavu mladého jelena, samozřejmě jen tak, aby ho nepopálil. Jelínkovy parohy zaplály zlatou září, stouplo mu sebevědomí a nesl se jako pán stáda. Starší i mladé laně tím byly nadšeny a šeptaly uneseně: „Ten kluk je hezounkej...“

Ladislav Muška
(dokončení příště)

Milí mladí přátelé,

život bývá plný hádanek a otazníků. To ve svém mladém věku leckdo z vás už také ví. Hovoří se často o tom, že někdo nemá čisté svědomí nebo že není svědomitý. „K čemu slouží takové svědomí?“ zeptáte se obvykle už ze zvědavosti.

Je to právě jedna taková životní hádanka, proč má každý člověk už od dětství tajemný vnitřní hlas, nazývaný svědomím. To určuje a hodnotí poměrně přesně naše každodenní chování: zda jsme zrovna konali dobro vůči druhým lidem a kdy jsme naopak podlehli okolnímu pokušení satana, symbolu zla. To je zřejmě hlavním problémem každého člověka – poznat, co je dobré a morální či naopak zlé jak pro nás, tak i pro druhé. Právě proto nás už od dětství provází svědomí. Je takovým světlem majáku v temnu bouře života. Tento vnitřní hlas nám pomáhá lépe se orientovat ve spleti nástrah a pokušení, která číhají na každého z nás.

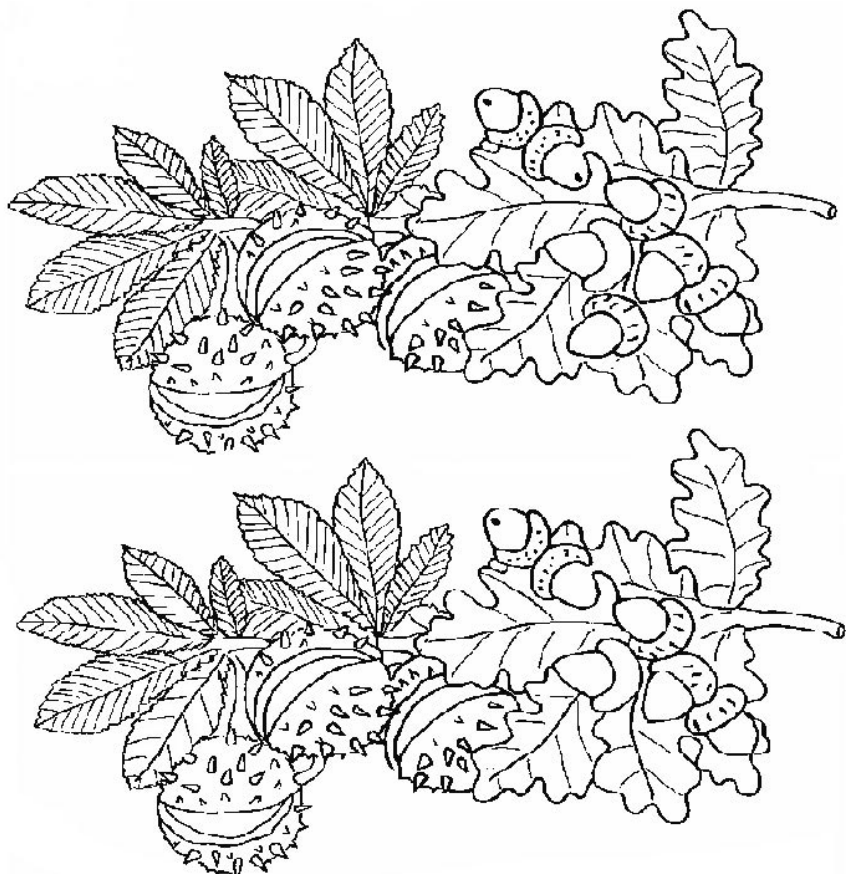
Snažte se proto v souladu s vnitřním hlasem svého svědomí jednat správně a pokud možno i spravedlivě. Nezadávejte příčinu zbytečných sporů a snažte se být vzorem křesťana, žijícího podle zásad Desatera Božích přikázání. Jako dospělí časem poznáte, že když se vždy přikloníte na stranu dobra a víry v Boha proti zlu, prožijete život spokojenější a bez větších problémů a duševního napětí, protože vás nezatíží špatné svědomí z nějaké lži či utajené darebnosti.

Dr. Karel Lachout

Sbíráte, děti, rády lesní plody? Pořádně si prohlédněte tyto dva obrázky. Najdete pět rozdílů? Pošlete nám je do poloviny prosince, abychom tři z vás mohli v lednu odměnit knihou!

Blahopřejeme výhercům soutěže z čísla srpen-září
(tajenka: Ať se vám letos ve škole líbí a daří se.):

Milan Giňa a Jaroslav Milka z Kojetína
Dominika Vondráčková z Týniště nad Orlicí

E E⁷ A E Fis⁷ H⁷

1. Tvoje, Pane Kriste, dobro-ta, nám všem dává smysl ži-vota.

E E⁷ A Fis⁷ E H⁷ E

Chcem být tvý - mi následovní-ky, věrnými učed - ní - ky.

2. Příkaz, který jsi nám, Kriste, dal,
chceme plnit, jaks nám ukázal:
milovati svého bližního,
nést bolest i žal jeho.

3. Uč nás, Pane, říci v pravý čas
pravé slovo, jindy mlčet zas.
Ať jsme svým bližním ku pomoci
z tvé síly a z tvé moci.

4. Dej nám, Pane, k věření snahu,
sílu, moudrost, k skutkům odvahy.
Nedovol nám nikdy sejít z cest,
po kterých ty nás chceš vést.

